39.a

DISPUTATIO JURIDICA,

DE

JUSTITIA POENÆ IN ABSENTES VEL MORTUOS STATUENDÆ, ATQVE IN EFFIGIE EXEQVENDÆ,

Quam

FAVENTE DIVINO NUMINE

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,

AUGUSTO & SERENISSIMO REGIO PRINCIPE ac DOMINO,

DN. FRID. WILHELMO,

REGNI BORUSSIÆ, AC ELECTORATUS BRANDENBURGICI HEREDE &c. &c.

PRÆSIDE

VIRO PERILLUSTRI

DN. HENRICO COCCEJO,

AUGUST. ac POTENTISS. BORUSSIÆ REGIS CONSILIARIO INTIMO,
FACULTAT. JURID. ORDINARIO, & IN HAC ALMA VIADRINA ANTECESSORE PRIMARIO,

Ad d. XXVI. Febr. Ann. MDCC XI.

IN AUDITORIO JURIDICO

Placido Eruditorum Examini ſiſtit

FRIDERICUS WILHELMUS de MARWITZ,

Eques Marchicus.

Francofurti ad Viadrum, *Literis* Joh. Chriſtoph. Schwartzii.

Digitized by Google

DISPUTATIO
DE
JUSTITIA POENÆ IN ABSENTES VEL MORTUOS STATUENDÆ, atq; IN EFFIGIE EXEQVENDÆ.

PRÆFATIO.

SUMMARIA.

1. Executionum in effigie in certis caſibus utilitas.

2. Cum non fiant niſi in abſentes & mortuos quæritur de hujusmodi pœnarum & executionum juſtitia.

§. 1.

FAmoſæ illæ, quæ recentiore imprimis memoriâ frequentatæ ſunt, Executiones in effigie ex jure quidem Romano originem cauſamque non ducunt, neque inde formam coloremque ſuum traxerunt; non inutili tamen conſilio quandoque graviſſimorum ſcelerum, quæ atrocitatem facti cum periculo ac clade Reip. conjun-

Digitized by Google

ctam habent, vindicta & par pœnæ acerbitas quaſi ex Scenâ quadam publicè exhibetur; cùm enim Scenæ quoque ludicræ animos ſpectantium mirificè ſæpè impellant, & umbræ ſuppliciorum terroribus impleant, nedum tam terrifica Executionis facies, quæ & atrociſſimæ mortis imaginem refert, & præterea in bona, in famam ac dignitatem, in memoriam, in liberos ipſos, & adeò in omnia quæ cariſſima ſunt hominibus, funeſtisſimos ſæviendi modos decernit & exequitur.

§. 2.

Cùm verò ea imagine opus non ſit ſi reus vivit, & præſens ac in poteſtate eſt, adeoque ejus uſus tantùm esſe posſit in abſentes vel mortuos, in quos tamen criminali aut capitali judicio ne cognoſci quidem in cauſa principali, nedum ad executionem pœnæ procedi jure communi poteſt diſpiciendum videtur de juſtitia harum Pœnarum, quibus earum executio rationibus, & quousque defendi queat. Hoc ſolum igitur compendio nunc perſequar; cum materia ipſa executionis in effigie, de qua Vir Nobiliſſ. & Doctiſſ. Dn. Henricus de Zobel, Bremenſis, ac nominis in Patria ſua Primarii, eruditiſſimam diſſertationem inauguralem habuit, prolixior ſit quàm pro inſtituti modo.

CAPUT I.

Quo oſtenditur, judicium, cujus Pœna eſt corporis afflictiva, in abſentes vel mortuos peragi non posſe.

SUMMA-

SUMMARIA.

§. 1. *Adverſus abſentes cauſam ad finem usque peragi poſſe I. in judicio civili.*

§. 2. *Nec ullam inde querendi cauſam relinqui abſentibus.*

§. 3. *Idem eſſe II. in judicio criminali, ſi pœna non excedat relegationem.*

§. 4. *Idem III. In omni criminali judicio, etiam capitali, quoties de contumacia abſentis ſaltem agitur.*

§. 5. *Sed Q. An & in ipſa cauſa principali reus abſens damnari posſit, ſi pœna ſit, quæ corpus affligit? Neg. & probatur per LL.*

§. 6. *Quousque ergo interim procedendum?*

§. 7. *Inde in cauſâ principali non poſſe Procuratorem intervenire; in cauſa contumaciæ poſſe.*

§. 8. *Quod confirmatur.*

§. 9. *usq; ad* §. 20. *multis rationibus exponitur ac demonſtratur, abſentes ad pœnas corporales & ſanguinis damnari nullo jure poſſe; idque recepti inter Gentes moris eſſe.*

§. 20. *Solvitur Objectio.*

§. 21. *Quæ contra Quæſtiones ſeu Torturas moveri posſint.*

§. 22 *Ubi cœperint.*

§. 23. *Probandas eas eſſe & ob criminum audaciam & inficiandi pervicaciam.*

§. 24. *Execrabilem earum Abuſum esſe ad conſcientiarum carnificinam,*

§. 25. *Unde alia ratione probatur ſententia.*

§. 26. *Solvitur dubium.*

§. 27. *Refutantur, qui praxin adverſari putant: Errorem fluxiſſe à banno contumaciæ, quod excutitur, & rationibus noſtris aptè convenire oſtenditur.*

§. 28. *Ex his regula ſtatuitur; Executiones in effigie locum non habere, & juribus adverſari.*

§. 29. *Sequitur de judicio in mortuos, quod multò magis rejicitur.*

§. 30. *Quam ridiculum foret in contumaciam adverſus mor-*

Digitized by Google

mortuos procedere.
§. 31. *Ejus tamen rei Exemplum tradi ap. Thuan. in re eccleſiaſtica.*
§. 32. *Concluditur, Judicium criminale adverſus mortuos nullum, adverſus abſentes in contumaciam, & in levioribus ad pœnam quoque exerceri poſſe. Tranſitus ad ſeq.*

§. 1.

IN ambiguo non eſt, reos judicio civili conventos per procuratores æquè ac per ſe defendi poſſe; *L. 1. §. pen. ff. de Procur.* neque eos, ſi id factum fuerit, indefenſos atque inauditos videri; *L. 39. L. 21. §. 2. ff. Ex quib. cauſ. maj.* ſed perinde ac ſi ipſi præſentes fuiſſent, condemnari, & ſententiam Executione legitimè perfici: *L. 4. princ. ff. de Re judic.* idque adeò quod extremum in Jurisdictione eſt ad pacandam cauſam ſopiendamque litem fieri poſſe. *L. un. §. 1. ff. Si quis jus dic. junct. d. l. 4. pr.*

§. 2.

Neque ideò ulla querendi cauſa Parti abſenti relicta eſt: Cùm enim id in ejus poteſtate ſit, (nam ſi publica neceſſariaque abſentiæ cauſa ſit, paratum ipſi eſt Prætoris auxilium) ſibi debet expenſum ferre, quòd, ſi Procurator cauſam ea quâ par eſt fide vel diligentiâ non geſſerit, ipſe talem elegerit, vel electum non ſatis inſtruxerit, vel ipſe præſens non fuerit. Neque verò parti alteri, quæ præſens eſt aut cauſam per alios urget, alterius abſentia damnoſa eſſe, aut jus ipſius morari, aut aliàs ei officere debet. Altero igitur inſtante, cauſa inoffenſo Pede etiam contra abſentem peragitur, & ſtare judicato legitimis remediis abſens quoque adigitur.

§. 3.

Sed &, ſi criminali judicio reus exagitetur, duplex

plex eſt cauſæ ac proceſsûs ſpecies, cui abſentia partis impedimento neutiquã eſt; Primùm quando criminis imputati pœna nõ eſt corporis afflictiva adeoq; relegationem non excedit: *L. 1. ff. An per al. cauſ. l. 5. princ. ff. de Pæn.* Hucusque enim quicquid in reum abſentem ſtatuitur, tale eſt, ut in ſe illud admittere queat, & ſui ea res arbitrii ſit; ſuumque adeò periculum, ſi per ſuam abſentiam aut Procuratoris culpam aliquid præjudicii cauſæ illatum fuerit. Sibi ergo reus abeſt ſuoque periculo, & ipſi obeſt Procuratoris ſui negligentia ſeu tergiverſatio quoad cauſam *L. 10. C. de Procur.*

§. 4.

Deinde, in omni judicio, etiam capitali, ſi rei abſentis contumacia arguitur, & de ea cognoſcendum eſt, id quoque per Procuratorem fieri, reusque abſens à contumaciæ reatu defendi poteſt. *L. 33. §. 2. ff. de Procur.* Neque enim ſolius contumaciæ accuſatio ad pœnam corporis afflictivam extenditur, ſed vel pecuniaria multa eſt, *L. un. §. fin. ff. ſi quis jus dic. non obt.* vel miſsio in bona decernitur, *l. 2. l. 7. §. 1. ff Quib. ex cauſ. in Poſſ.* vel pignora capiuntur: *L. 15. §. 2. ff. de re judic. &c.* vel, in graviſsimis cauſis, arreſtis, relegatione, banno, ſubigitur, ultra autem extendi vix ſolet. *l. 5. princ. ff. de Pæn. Oldend. de Act. for. claſſ. 1 art. 2. Carpz. de Proc. Jur. civ. tit. 8. paſſ.* Ea verò omnia in abſentes quoque ſtatui poſſunt.

§. 5.

Supereſt igitur, An & in judicio criminali, quo pœna ſanguinis vel corporis afflictiva ſtatuta eſt, adverſus abſentes ipſa cauſa principalis peragi, & in ipſius criminis pœnam corporalem damnari illi poſſint? Id verò plane negatur.

 Quod

Digitized by Google

Quod inprimis conſtanter ſatis defenſum eſt jure communi, *per l. ſ. princ. ff. de Pœn.* ubi evidenter omnia quæ compendio diximus, ita deciduntur; & contra abſentes in cauſa contumaciæ quidem procedendum, in cauſa principali autem eos damnandos non eſſe traditur, niſi pœna relegationem non excedat, adeoque non ſit corporis afflictiva ſeu ſimilis. Quod & ſtatuitur in *l. 1. princ. & §. 1. ff. de requir. vel abſ. l. 6. C. de Accuſ.*

§. 6.

His ergo judiciis, quibus de pœnis corporalibus agitur, non procedendum eſt contra abſentes in ipſa cauſa principali. *dd. ll.* Quid ergo fit? Citantur abſentes publicis Edictis: interim verò bona ipſorum auctoritate judiciali annotantur, caveturque ne abſentia vel fuga inde inſtruatur aut juvetur: *d. tit §. 2. l. fin. ff. de Requir. vel abſ. d. l. 6. C. de Accuſ. l. pen §. 1. ff. eod. tit.* qui ordo procedendi & annotandi bona præſcriptus quoque eſt in *Ord. Crim. art. 206.* Quod jam non moramur. In ipſa igitur cauſa principali non cognoſcitur. *dd. ll. per §. ſ.*

§. 7.

Quæ & cauſa eſt, cur Procurator abſentis intervenire in cauſa principali nequeat, uti & hoc perpetuo jure definitum eſt; *d. pen. §. 1. ff. de Publ. jud. l. 11. §. 2. ff. Ad L. Jul de Adult.* &c. Quin regula illa generalis eſt: quoties abſens damnari non poteſt, nec procuratorem pro eo intervenire poſſe; quæ traditur *in l. 33. §. 2. ff. de Procurat.* Cur enim judicium & Procurator admitteretur, ubi condemnatio ſequi nequit? Imò eo facto rei conditio, interveniente procuratore, fieret deterior; Cauſâ enim cognitâ etiam ſententia ferenda erit, & ſic condemnari poſſet reus, qui Procura-

curatore remoto non poteſt: id quod pugnat cum rationibus procuratoris, cujus eſt defendere cauſam, non damnandi facultatem dare, quæ alias non competeret.

§. 8.

Denique quoties de corporis pœna quæſtio eſt, id non eſt in poteſtate rei, neque adeò is præjudicium corpori ſuo, Procuratorem dando, afferre poteſt; cum membrorũ ſuorum Dominus nemo ſit. *l. 13. princ. ff. Ad Leg. Aquil.* Unde conſtanter tenendum eſt; cùm hominibus hactenus proſpectum ſit, ne abſentes ad ſupplicia pœnasque corporales damnentur, non poſſe ipſos procuratorem in ea cauſa dare: quia de eo quod pro ſecuritate ſanguinis humani cautum eſt, homines diſponere nequeunt.

§. 9.

Quæ non modò legibus civilibus ita ſalubriter conſtituta ſunt, ſed & naturæ rationibus conveniunt. Etenim I. non poteſt per naturam aliquid in corpus actu ſtatui, quod præſens & in poteſtate non eſt. Naturali itaque ratione nulla pœnæ corporalis executio in abſentes fieri poteſt; adeoque nec talis pœnæ ſtatuendæ cauſa judicium inſtitui. Quo enim bonum eſſet judicium exerceri, quod exitum habiturum non eſſet? *arg. l. 10. §. 4. ff. de Bon. poſſ. cont. tabb.*

§. 10.

II. In tanto ſupplicio, ac præjudicio corporis, vitæ, ac famæ, nemo condemnandus eſt niſi pleniſſimè convictus. *l. fin. C de Probat.* Etenim adeò ſacro ſanctus Deo eſt ſanguinis humanus ut illum ab omnibus hominibus, quin & à brutis & Beſtiis quoque ſe vindicatu-

caturum & repoſciturum coram Noachidis teſtatus fuerit. *Gen. 9. v. 5.* Nullum igitur tam ſacrum naturâ nefas eſt quam homicidium, quod nec in beſtias inultum fore ipſa Divina Nemeſis in conſpectu generis humani comminata fuit. Unde in caſibus, quibus ipſa Natura, ſummusque adeò rerum Arbiter, fundi ſangvinem humanum permiſit, religioſè diſpiciendum eſt, an caſus ille extiterit, quòd quid morte dignum factum fuerit. Quoad usque igitur illud ad huc dubium videri qualitercunque poſſet, nondum jus pœnæ Naturâ permiſſum natumve eſt. Non videtur autem pleniſſimè convictus, qui nequidem auditus eſt præſens: etſi enim idonei teſtes factum eſſe aſſeruerint, neſcitur tamẽ, anne Reus præſens allegare talia poſſet, quæ, ſi non declinandæ aut avertendæ pœnæ, at minuendæ ac moderandæ fortè conducerent; & quibus adeò ſi non à pœna reus abſolvi poſſet, at à ſangvine temperandum eſſet.

§. 11.

III. Huic itaque caſui rectè quoque applicatur aurea illa ſententia, *in l. 5. pr. ff. de Pœn. Satius eſſe, impunitum relinqui facinus nocentis quam innocentem damnare.* Etenim, etſi nocens dimittatur, non effugiet ille vindictam ac pœnam, quia ſemper adhuc, apparente quandocunque delicto, ad pœnam trahi poteſt, vel, ſi non posſit, aut crimen inter homines nunquam appareat, non latebit illud omnia pervidentem DEI oculum, nec fugiet certiſſimum Ejus judicium. Verùm pœna corpori inſontis ſemel illata, per naturam non poteſt ullatenus reparari aut unquam reſtitui, ſed æterna perſtabit fuſi humani ſanguinis injuria ac vindicta. Quod ſi igitur de crimine pleniſſime non conſtet, ſatius

eſt

eſt differri pœnam quam inferri, quæ illata nunquam reparari; dilata, ſemper adhuc inferri poteſt.

§. 12.

IV. Nec dubium eſt, multò pleniùs de cauſa conſtare poſſe Reo præſente, quam abſente, etſi hic Procuratorem habeat: cùm Procurator non poſſit omnes facti circūſtantias æquè perſpectas atq; in numerato habere, ut Reus ipſe qui fecit. Sed nec prævideri omnia poſſunt, quæ in judicio occurſura ſunt, aut quorum maximè rationem habiturus ſit Judex, neq; adeò inſtrui in omnes eventus Procurator; cùm ipſum è contrario reum, facti auctorem, nihil ejus prætereat. Hinc nec poteſt Judex quoque perindè ex Procuratore informari, uti ex Reo ipſo; minusque adeò tutum eſt, hunc abſentem & inauditum condemnari.

§. 13.

V. Sed & fruſtra expectaretur Procurator ſi abſens eum vel dare vel inſtruere nollet; cùm tutus hactenus abſentiâ, dato Procuratore cauſam ipſam ſubmitteret judicio, & hoc facto eam deteriorem à ſua parte redderet. Non poſſet autem Procurator niſi ſufficienter informatus cauſam tueri; nec Reus tamen abſens, denegando mandatum dare Procuratori eumque inſtruere, ſibi in cauſa corporis ac ſanguinis præjudicium creare; nec quicquā adeò ſupereſſet, quàm ut contra reum abſentem & comparere detrectantem in cauſa contumaciæ procedatur, *ſup. §.*

§. 14.

VI. Etſi igitur Reus inſons non fuerit, nec pœnam delicto graviorem tulerit, id tamen à caſu eſt, non à judicio: perinde ac, ſi planè inauditum ad ſolam accuſationem Judex damnâſſet, & Reus tamen inve-

niretur ſupplicium ſatis promeruiſſe, tamen injuriâ condemnaret. Quod Seneca in *Medea. verſ. 199.* ſic expreſſit: *Qui ſtatuit aliquid parte inaudita alterâ; Æquum licèt ſtatuerit, haut æquus fuit.* Ita improbat Trogus judicium Carthaginenſium, qui Ducem ſuum Hamilcarem, metu Imperii ipſius, tacitis ſuffragiis condemnaverant; quanquam enim cauſam ex ſociis civitatibus audiviſſent, & examinasſent, ac ſuffragia collegiſſent, verumque fuiſſet crimen Hamilcaris, tamen dicitur, *quod ſui eum cives per injuriam inauditum damnaverint. apud Juſt. Hiſt. lib. 22. cap. 3.*

§. 15.

VII. Unde talis Reus inauditus dicitur, etſi cauſa ipſius ex aliis audita & cognita fuerit, uti ex loco modo allegato apparet, ubi cauſa Hamilcaris cognita erat, ſed non ipſo præſente: Idemque in *l. 1. princ. ff. de Requir. vel abſ.* dicitur: *Ne abſentes damnentur: neque enim inauditâ cauſâ quenquam damnari æquitatis ratio patitur.* Cujus generis alia innumera afferri poſſent, ut appareret id communi judicio gentium comprobatum eſſe. In cauſâ Coriolani res publicè in Senatu acta erat, & manifeſta; cauſa ipſa agebatur inter populũ & Patres abſente Coriolano; Sicinius Trib. pleb. eum condemnaverat. Verùm ſenatus oppoſuit, neminem indictâ cauſâ eſſe condemnandum: Unde non valuit ſententia, ſed alia dies Coriolano dicta, eoque præſente cauſa ventilata, & damnatio ſecuta fuit. *Plutarch. in Coriol. Cap. 27. & ſeq. Liv. lib. 2. cap. 35.* Cùm inſtinctu Clericorum ageretur in Gallia de excludendo Henrico Burbonio, Navarræ Rege, qui primus Regii ſanguinis Princeps erat, à Regno Galliæ, eò quòd cũ Eccleſia Romana nõ ſentiret, & ideò illi perpetuo ſuo errore Hæreti-

reticum dicerent, licèt ille ad normam 4. Catholicorum Conciliorum, adeoque Eccleſiæ Catholicæ, crederet, jamque plurima ea de re acta eſſent, noluit Henricus III. eum antè damnari, quàm præſens auditus eſſet, & allegata ſunt in eam Rem plurima momenta è ſacris & profanis apud *Pierre Matthieu Hiſt. gener. tom. 1. ad ann. 1588. pag. 330. & ſeq.*

§. 16.

IIX. Atq; hinc occaſio poſtea plerumque nata fuit improbandi & execrandi talia judicia, etſi Reus merito ſuo damnatus punitusque fuerit. Rex Pœnorum Bomilcar, cùm Pœni bello ab Agathocle victi eſſent, inſimulatus à Populo fuit faviſſe hoſti; qui in ipſo ſupplicio ipſis objectat *nunc Hannonem, falsâ affectati Regni invidiâ circumventum; nunc in Hamilcarem, patruum ſuum, tacita ſuffragia, quod Agathoclem ſocium illis facere quam hoſtem maluerit &c. Juſt. lib. 22. c. 7.* Utriusque Hannonis & Hamilcaris crimina vera, & neutiquam illos inſontes fuiſſe refert *Juſt. lib. 21. cap. 4 & lib. 22 cap. 3.* Sed, quòd præſentes auditi & ordine cauſa acta non fuerat, invehitur Bomilcar ita in populum. Atq; ita deinde nunquam illi pro convictis habentur, ſed ſemper reprehendendi rejiciendiq; judicii, licèt quàm maximè rei meriti fuerint, ſpecies haut vana quæritur, aut occaſio captatur.

§. 17.

IX. Porrò, idem Canones quoque, quin ipſa ſacræ literæ præcipiunt, ne ex prædictis cauſis abſentes damnentur. Id pluribus traditur *in Clem. Paſtoralis. 2. de ſent. & re jud.* & ſæpius inculcatur in *c. 1. & paſſ. cauſ. 3. q. 9.* Ubi nec accuſatorem nec teſtem in abſentes admitti conceditur, ſed omnia quæ in eos acta ſunt,

irrita eſſe & caſſari jubentur; atque ad autoritatem ſacrarum literarum provocatur; uti in *c. 13. ead. q. 9. Abſens nemo judicetur, quia & divinæ & humanæ leges id prohibent. Et in c. ult. ibid. Neceſſe eſt ſecundum ſacrarum ſcripturarum documenta, ac ſecundùm juſtitiæ tramitem, & accuſatum & accuſatorem ſimul adeſſe &c.* Quæ ſacra autoritas deſumitur ab exemplo ſummo *Gen. 3. & Actor. 25. v. 16. &c.* Licet verò prædicta loca de accuſationibus in genere agant, ſatis tamen apparet, agi de criminibus enormioribus quibus corporis ſaltem pœna impingitur: omnes enim omnino leges interpretationem capiunt ex jure communi.

§. 18.

X. Haut leve quoque præſentiæ Rei momentum habetur, quod ex ipſius voce, vultu, habitu, aliisque indiciis, plurimùm inſtrui Judex poſſit: prout illud depingitur *in l. 10. §. pen. ff. de Pœn.* his verbis: *Plurimum quoq; in excutienda veritate etiam vox ipſa, & cognitionis ſubtilis diligentia affert: nam & ex ſermone, & quâ quis conſtantiâ, quâ trepidatione quid diceret, quædam ad inluminandam veritatem in lucem emergunt.* Ea igitur in tantis pœnis, quæ in ipſum hominis corpus ſtatuuntur, negligere & prætermittere integrum non eſt.

§. XIX.

XI. Fatendum itaque omnino eſt, ſtatuendo ita in abſentes pœnas corporales aut ſanguinis, excedi modum humanum. Magiſtratui enim humano à ſummo rerum arbitro commiſſum eſt munus exequendi jura adverſus eorum trangreſſores, ſed intra fines Facultatis humanæ. Cætera ergo, ſi res modum eum excedat, ſibi vindicanda ſibi reſervavit. Functus itaque eſt Magiſtratus officio ſibi divinitùs commiſſo, ſi ea fecerit,

cerit quæ ſuæ Poteſtatis ſunt, cætera ſummum Numen curæ ſuæ eſſe voluit. Hinc Reo abſente Judicis humani partes ſunt, omnē adhibere operam, ut Reus ſui copiam faciat, requiſitionibus, edictis, citationibus &c. Quodſi igitur in poteſtatem redigere eum nequeat, partibus Ipſe ſuis functus, & tuta conſcientia, Deique adeò ſuccedaneum Judicium eſt. Sic ſimiliter, ſi propter abſentiam rei convinci illa plenisſimè nequeat, nec tutum nec juſtum eſt, eum condemnare, ſatiusque dimittere. *ex d. l. 5. princ. ff. de Pæn.*

§. 20.

Nec dices: ſic impunita crimina facilè relinqui. Etenim id per judicem, ſi Ille in contumaciam, ita ut dictum, ritè proceſſerit, non ſtetit; Ubi ergo res excedit modum & facultatem humani judicii, reſervata illa eſt divino. Judex humanus vices ſuas explevit, ſuis DEUS O.M. non deerit; Quod ſi igitur verum crimen reusque nocens eſt, etſi homines reus celare posſit, non tamen ſummi Arbitri Ille fruſtrabitur judicium, & nec ejus fallet ſcientiam, nec effugiet Nemeſin.

§. 21.

Qua ratione videtur, quæſtiones quoque probandas non eſſe; nec judicem, ſi de crimine planè non liqueat, ad vim corpori inferendam progredi poſſe, ſed ea re modum ſuum excedere: quemadmodum plurimis quoque quæſtiones illæ diſplicent. Etenim, cùm confesſiones vi extortæ nec in cauſa civili quicquam operentur, nullumque vel in minimo præjudicium afferant, mirum videtur illas admitti in cauſa ſanguinis humani, &, cùm vis omnis confesſionum

 arbi-

arbitrium excludat, vim tamen tam atrocem eas non vitiare; ſed ſtari confeſſioni fidiculis, aliaque vi atroci extortæ. Et ſanè nec in ſacris literis, nec apud Hæbreos veteres, nec apud antiquiſſimas Gentes memoriæ traditum eſt; talem quæſtionum uſum fuiſſe, ut, licèt de crimine non conſtaret, homines tamen ex confeſſione ſua exquiſitisſimis cruciatibus expreſſâ, ad mortem damnari posſint, cum nec convicti, nec ſpontè confeſſi, ſed per Carnificem expugnati ſint, metusq; repetendæ torturæ inficiandi licentiam præcludat.

§. 22.

Cæpiſſe verò maximè uſus quæſtionum videtur à Græcis & Romanis: quanquam nec apud Romanos & Jure communi promiſcuè admiſſæ, nec remedium ordinarium veritatis in criminibus adſtruendæ fuiſſe videantur, ſed in ſervis, in vilibus perſonis, & in crimine læſæ Majeſtatis potisſimum uſus earum apparuit. *arg. L. 1. §. 1. §. 4. & ſeqq. l. 8. & paſſ. ff. de Quæſtion. l. 3. l. 4. C. Ad L. Jul. Maj. l. 17. C. de Quæſtion. &c.*

§. 23.

Cæterum crevit cum criminum audacia ac inficiandi impudentia quæſtionum neceſſitas: ita ut communi gentium uſu receptæ fuerint. Invaleſcente quippe hominum malitiâ, ac graſſante ſcelerum licentiâ, ex adverſo & pœnarum ſupplicia, & inquirendi remedia quoque acui & exaſperari debuerunt. Neque adeò improbandæ videntur quæſtiones, modo cautè & intra æquitatis legumque fines coërceantur; neque Judices excogitatis novis torquendi rationibus, nefariæ potiùs crudelitatis ſuæ inſtrumentum, quàm veritatis explorandæ ac juſtitiæ exequendæ remedium

um faciant. *Vid. Jul. Clar. §. fin. quæſt. 64. Carpz. Pract. crim. quæſt. 127. per tot. Damhoud. Prax. crim. cap. 35. & ſeqq.*

§. 24.

Quantopere igitur ab omni humanitatis ſenſu, & ferè ab homine deficiunt, qui torturæ violentiâ ad fidei confeſſiones extorquendas, atque ad conſcientiarum carnificinam abutuntur? Quod omnium longiſſimè ultra modū humanæ poteſtatis eſt, ac ipſa ſæviſſimorū eccleſiæ perſecutorum immanitas. Quod quibus nondum plane obtorpuit omnis conſcientiæ ſenſus, meritò execrati ſunt.

§. 25.

Hinc verò XII. confirmatur haut parum ſententia, abſentes ad pœnas corporales damnari non poſſe, cùm quæſtiones, quas in iis inter Gentes receptas eſſe vidimus, non aliter quam in præſentes exerceri queant. Nec poteſt adeò tale Judicium inſtrui in abſentem, in quo, ſi probatio plena deficiat, quæſtionibus veritas eruenda erit, quæ fieri non poſſunt niſi Reo præſente.

§. 26.

Neque his obſtat, quod fœmina adultera etiam abſens inter Reos recipi poſſet. *l. 13. C. ad L. Jul. de Adult.* Aliud enim eſt abſentem inter reos recipi, aliud damnari. Adultera abſens damnari, adeoque nec defendi abſens poteſt. *L. 15. C. eod. tit. l. 11. §. 2. ff. eod. tit.* Sed nec inter Reos recipi poteſt niſi judicium contra præſentem jam cœperit. *d. l. 13. d. l. 15.* Ejus autem alii effectus ſunt: ut quod inter Reos recepti alia lege ſimul poſtulari nequeant. &c. Ut adeò inde quoque novum munimentum deniq; accedat ſententiæ prædi-

ctæ,

ctæ, quod abſens, ſi judicium nondum cœperat, ne quidem inter Reos recipi, nedum damnari poſſit.

§. 27.

Nec magis movet, quod hodie generali conſvetudine ex quovis crimine procedi etiam ſoleat contra abſentes, quos, ſi edictis ritè citati non comparent, in contumaciam pro convictis haberi, banniri, & condemnari etiam ad mortem, ajunt. *Jul. Clar. §. fin. quæſt. 40. n. 4 & n. 3. &c. Weſenb. ff. de Req. & abſ. infin.* Nimis equidem temerè, & manifeſto errori cauſam dedit vox *Banni* ambigua. Imperialis enim banni utriusque eadem formula eſt, erlauben ſein Leib &c. *Gail. de P. P. lib. 2. cap. 6. paſſ. ord. Cam. 1532. tit. 2. §. 14.* Hoc bannum Imperii confundunt primùm cum bannis judiciorum, quibus in contumaces proceditur; & quorum effectus ſaltem eſt, ut Reus alicubi deprehenſus capi & judici offerri poſſit. Idque pluribus & optimè evolvit Carpz. *Pract. crim. Quæſt. 140. n. 98. n. 103. n. 132. & ſeqq.* ubi late probat, bannitum ex contumacia occidi non poſſe, etſi etiam illis formulis eadem clauſula comprehenſa ſit, wird erlaubet ſein Leib (qua ratione bannum hoc etiam in *Ord. Crim. art. 155.* Die Mordacht ex vulgi ſenſu dici videtur) Id enim non eò pertinere teſtatur, ut vita auferri, ſed ut corpore apprehendi & judici ubique offerri poſſit. *d. quæſt. 140. n. 98.* Quin & confundi exiſtimo bannum Imperii ex cauſa fractæ Pacis publicæ, & ex cauſa contumaciæ: etſi enim eadē utriusq; formula ſit, tamen in banno ſaltem contumaciæ non intelligi jus necis inferendæ videtur; licèt *Gail. d. lib. 2. cap. 5. n. 12. Bluhm. de Proc. Cam. cap. 29. n. 177.* & Camerales diſſentiant. Vid. *Perilluſtr. D. Præſ. de Jur. publ. cap. 32. §. 12.* Sanè in *Ord. Cam. p. 3. tit. 43. §. 3. & tit. 48. §. 5.* ubi

ubi forma executionis præſcribitur, tantùm in bona, non in vitam poteſtas datur. Unde I. nec definitiva eſt illa banni ſententia, ſed interlocutoria, ut omnes fatentur. *Gail. d. l. 2. cap. 6. n. 3. Bluhm. d. c. 29. n. 182.* Nec (2.) excludit defenſionem. *Carpz. d. q. 140. n. 107.* quod & docet *Ord. Crim. d. art. 155.* Nec (3.) Reus habetur pro convicto niſi præſumtivè. *Carpz. d. q. 140. n. 100. & ſeq.* Atque hinc Dd. qui aliud ſenſerunt, ſine dubio aliquid humani paſſos esſe ait *Carpz. d. q. 140. n. 133:* nec quicquam verius eſt.

§. 28.

Ex his itaque perſpicuum jam planè eſt, executiones in Effigie ritè & ſalvo jure fieri non poſſe abſentibus reis: nec imitandos eſſe mores Gallorum, qui abſentes etiam ad mortem condemnare dicuntur; *Jul. Clar. d. quæſt. 44. n. 4. Chriſtin. ad LL. Mechlin. tit. 2. art. 25. n. 6. & ſeqq.* &, ſi haberi nequeant, executionem in effigie peragunt, ut teſtantur *Ann. Robert. Rer. jud. lib. 1. cap. 10. verſ. Huic tractatui &c.* ubi ſæpius idem refert, *pag. 183. 184. & 185. Bugnyon. de LL. abr. lib. 2. cap. 196. in marg. Gudel. de Jur. noviſſ. lib. 5. cap. 14. §. pen.* Quæ fluxere ſine dubio ex perperam accepto banni nomine; cùm tamen ea vox ſuâ naturâ nec pœnam corporis nec ſupplicium inferat, ſed relegationem vel exilium & bonorum periculum, quæ omnia in abſentes ſtatui poſſe, nec irreparabilia eſſe prædiximus.

§. 29.

Quod igitur judicium in abſentes ſtatui nequit, longè minùs poterit in jam mortuos. Adeò enim nullius criminis rei fieri poſſunt qui jam mortui ſunt, ut, licèt vivo reo motum jam ſit judicium ac cum vivo cœptum, tamen morte ipſius poſtea planè intercidat. *L. 1. & ſeqq. l. fin. C. ſi reus vel acc. l. 3. l. 6. ff. de Publ. del.*

Min-

Mindan. de Mandat. cap. 22. Etenim nihil magis hominis proprium eſt, quàm, ut ſua cujusque actio, ita & actionis meritum, ſeu crimen, ac criminis pœna: quæ adeò ad alios inſontes nō tranſit, nec ad heredes transmittitur: quod & D. Vates ita definivit, *Ezech. 18. v. 18.* & ratio evincit, & omnia jura comprobant. *l. 22. C. de Pœn. c. 2. x. de his quæ fiunt à maj.* Idque perſpicuâ ratione affirmat JCtus in *l. 20. ff. de Pœn.* quia *pœna conſtituitur in emendationem hominum, quæ mortuo eo in quem conſtitui videtur, deſinit.* Quin defuncti homines unicè ſub DEI, non ſub humano ampliùs judicio adeò ſunt, ut nec locus, in quem illati ſunt, in commercio ampliùs humano ſed divin. juris intelligatur. *l. 4. ff. de Relig. l. 4. C. ſep. viol.* Neque enim amplius ſunt in rebus humanis, & nec in hominum poteſtate, nec pars humanæ ſocietatis. Diſparuerunt de ſcena humana, nec ampliùs obnoxii ſunt ſuffragiis hominum unicè jam infallibili ſupremi Judicis ac æterni Numinis juſtisſimo arbitrio judicandi. Deſiit ergo hominum poteſtas judicandi de perſona defuncti, eamque damnandi; quod proinde piè & optimè jure Romano quoque ita ſancitum fuit.

§. 30.

Cui autem in mentem veniret, mortuos etiam proceſſibus in contumaciam exagitari poſſe? In res jam inanimes ſenſuque carentes, in mortuorum oſſa & cadavera contumaciæ fabulam ludere? in ea, vel in animas ad aliam jam vitam translatas, unde nullus in hunc orbem reditus eſt, citationum edicta conſcribere, & quaſi in non comparentes crudelisſimas ſententias pœnasque decernere?

§. 31.

§. 31.

Eam tamen fabulam ita actam fuiſſe ſub ſæviſſimo & cruento Mariæ Reginæ, Philippo Hiſpano nuptæ, Regno pluribus refert Thuanus, *Hiſt. Lib. 17. ad ann. 1556.* Etenim Martinus Bucerus & Paulus Fagius, quadriennio antè mortui, quòd vocante eos legitimo Regni Angliæ Rege, Edwardo III. ejusq; juſſu ſacris Regni ordinandis & emendandis operam navaſſent, deinde poſt mortem ſolenniter citati, cùm non comparerent, in contumaciam Proceſſus formatus, teſtes producti, illi condemnati, oſſa eorum effoſſa, & in ea executio atrocisſima facta eſt. Locum Thuani *cap. 3.* exhibebimus.

§. 32.

Ex his omnibus igitur omnino concludendum eſt, judicium criminale in mortuos neutiquam; in abſentes verò non in cauſa ipſa, ſi ſanguinis aut corporis pœnam illa requirat, inſtitui aut exerceri, adeoque nec executionem pœnæ, ſive in perſona ſive in imagine, omnium minimè autem in cadavere & oſſibus humatis fieri, neque, ubi ipſum Judicium ceſſat, judicii executionem intelligi poſſe. Videndum jam, an & quinam ſint caſus, quibus etiam in cauſa ſanguinis, aut in pœnis corporalibus in abſentes, aut mortuos quoque permitti illud poſſit.

CAPUT II.

De cauſis, ex quibus in abſentes vel mortuos quoque ad pœnas corporales procedi poteſt, earumq; juſtitia.

SUMMARIA.

§. 1. Exemplum primum, quo in abſentes pœna corporis ſtatui jure poteſt, eſt in crimine caſtrationis.

§. 2. Ejus rationes exponuntur & defenduntur.

§. 3. Non tamen hoc caſu procedi in mortuos etiam poteſt.

§. 4. Cauſa hujus criminis cognoſcitur usq; ad ſententiam, ut aliàs.

§. 5. Alterum exemplum in caſu L. 21. C. de Pœn.

§. 6. Notatur error eorum, qui uſum ejus à foro receſſiſſe tradunt.

§. 7. Aliud exemplum videri in crimine fractæ pacis publicæ, & quat.

§. 8. Id explicatur, eamque non eſſe ſententiam mortis ſed banni oſtenditur.

§. 9. Præcipuè exemplum eſſe in crimine Maj. Quod diſtinguitur, & primùm exponitur vulgare.

§. 10. Speciale, quod perduellionis dicitur, explicatur.

§. 11. Illuſtratur idem exemplis.

§. 12. Quod nam ſit crimen læſæ Maj. divinæ, & quando ad perduellionem pertineat.

§. 13. Quid ſit hæreſis, & quis hæreticus? An hæreſis aliquando huc referri queat.

§. 14. In perduellionis crimine ſingulariſſimum eſt, quòd pœna etiam in innocentes pro parte extendatur.

§. 15. Item quod non in abſentes tantùm, ſed & in mortuos.

§. 16. Hujus rigoris cauſa explicatur, & expenditur.

§. 17. Pœnarum perduellionis 4. præcipua capita.

§. 18. Ea omnia, excepto primo, etiam in abſentes & mortuos re peragi, non perſonata executione ſed vera.

§. 19. Damnatio memoriæ quid ſit, & quid ab infamia differat.

§. 20. De vero intellectu l. 3. C. de Accuſ. contra quosdam Dd.

§. I. Exem-

§. 1.

EXemplum, quo ſpeciali lege permiſſum eſt in abſentes ex cauſa capitali pœnam ſtatuere, eſt in *l. 4. §. fin. l. 5. ff. Ad L. Corn. de ſicar.* Quo ex ipſa lege Cornelia de Sicâriis animadvertitur in eos qui ſpadones faciunt, veluti in Sicarios, & ſpecialiter unâ cavetur, etiam *in abſentes, tanquam lege Corneliâ teneantur, pronunciandum eſſe.*

§. 2.

In hac verò ſpecie plura ſunt, quæ hujus conſtitutionis in abſentes æquitatem tuentur & commendant. Præterquam enim, quod, ſi à Sodomia diſceſſeris, nullum fœdius facinus excogitari poſſit; certeq; illud ſceleris magnitudine cum ipſo homicidio, fœditate etiam præponderet; nec atrocius videatur, hominem morte affici, quam viventi virilitatem eripi; inprimis perpendendum eſt, hujus criminis fidem magis ab inſpectionis evidentia, quàm ab examine rei peti: variis enim modis homines mori poſſunt, neque alter præ altero autor mortis videri; & difficillima adeò eſt in crimen & autorem inquiſitio. At hoc genus criminis eſt inter caſtratum & Medicum, qui ſpadonem fecit. *d. l. 4. in fin.* In illo igitur ſi res, quæ lege publica prohibita eſt, ipsâ facti evidentiâ appareat, vix quæſtio cum Medico ſupereſt; cùm & de crimine ex ipſa inſpectione pleniſſimè conſtare poſſit, neque ea opera ſit, quæ promiſcuè, ſed quæ à perito ſaltem fieri poſſit & ſoleat, ille quoque latére facilè non poterit. Unde, cùm ita comparatum ſit hoc crimen, ut haut difficulter explorari evinciq; queat; adeò verò res ſit exitu fœda, & exemplo peſſima, ut cognitionem non differri interſit, viſum

ſum fuit, nec immeritò, in abſentes quoque procedi poſſe.

§. 3.

Etſi verò abſentia cognitionem eam non moretur, at in mortuos tamen moveri hoc judicium non poſſe manifeſtum eſt. Cum enim omnia crimina morte extinguantur, *ſup. cap. 1. §.* ejus certa ac naturalis ratio ſit, ſtandum ſine dubio & hic erit iſti regulæ, cùm nullibi hoc crimen inde excipiatur, ſed è contrario id ſolum cautum ſit, ut in abſentes, non etiam ut in mortuos permitteretur judicium.

§. 4.

Hinc citationes abſentium inprimis fieri neceſſe eſt, & admitti procuratorem etiam in cauſa principali; *arg. l. 33. §. 2. ff. de Procurat.* ſecus ac in aliis cauſis, quæ pœnis corporalibus defenſæ ſunt. Sed & cætera omnia quæ ad defenſionē necesſaria videntur, abſentibus permittenda ſunt, atque ita causâ cognitâ ad pronunciationem deveniendum eſt, prout hucusque id *d. l. 4. §. fin.* definitum eſt. Quod ſi ergo Reus præſens & in poteſtate non ſit, differenda erit executio cauſæ principalis in eventum, quoad redigi in poteſtatem Reus posſit.

§. 5.

Alterum exemplum eſt in *l. 21. C. de Pœn.* ubi de Apparitoribus, aliisque Magiſtratuum & Judicum Miniſtris, ſi in officio commiſerint, ſtatuitur, ut in abſentes quoque peragi judicium queat. Equidem, ſpecialiter de pœnis corporalibus nihil ibi dicitur; neque in apparitorum delicta pœna corporis afflictiva illicò decernitur. Verùm cùm tamen non excludantur tales pœnæ, & indefinitè textus loquatur, hic quo-

quoque caſus vulgò inter exceptos refertur. *Barth. in'd. l. 4. §. f.*

§. 6.

Quærunt verò, an hæc conſtitutio hodie obtineat? Quod quidam negant; & ajunt, hodie eam non obſervari, niſi ſemel ſaltem citentur. *Nic. Boër. dec. 9. n. 10. & ſeqq.* Illi verò ſenſum legis perperam omnino intellexiſſe videntur: non enim eâ excluſæ ſunt citationes abſentium, neque permiſſum ut in non citatos, non auditos, non defenſos, ſed tantùm ut in abſentes procedi poſſit: quæ res cauſæ cognitionem non excludit. Itaque, non una ſaltem, ſed tot citationes fieri debent quot aliàs contra abſentes jura requirunt.

§. 7.

Tertium exemplum videtur eſſe in crimine fractæ pacis publicæ. Cæterùm non ea hujus criminis ratio eſt, ut Judex abſentem in pœnam mortis vel corporalem damnare poſſit. Sed, cùm ad pœnam banni Imperialis procedere poſſit, und in die Reichs-Acht erkläret werden / ejus formulâ ex veteri rigore comprehenſum creditur, ut à quolibet impunè interfici queat, quaſi cui aquâ & igni interdictū ſit. Nam talis eſt carminis hujus tenor, daß ihr Leib und Guth erlaubet ſeyn / und niemands daran freveln oder verhandeln ſoll oder mag. Käyſerl. Landfr. 1548. *tit. 3. §. 1.* Atque adeò jus necis cuilibet in bannitum, ex vulgari Cameræ Imperialis formulâ, intelligi conceſſum ſtatuunt. *Gail. de P. P. lib. 2. cap. 5. n. 12. cap. 6. Bluhm. de Proc. Cam. tit. 29. n. 182.*

§. 8.

Equidem plurima ſingularia in hoc crimine conſtituta fuêre, ut inveteratum iſtud pugnarum

priva-

privatarum ſtudium, (Fauſt-Recht) & deprædationes illæ, quibus adeò infeſtabantur membra Imperii, terrore talis banni & proſcriptionis abolerentur. Non igitur ea ſententia Mortis fuit, ſed banni; & hoc quoq; caſu magis intelligi in contumaciam videtur, ſi fractæ pacis Reus legitimè citatus non comparuerit. Landfr. 1548. *d. tit. 3. §. 1.* Equidem integræ adhuc ſunt transactiones, aliique effectus, qui non ſatis cōgruunt damnato ad mortem: & vix eſt, ut ex vulgari illâ banni formulâ jus necis cuilibet in Reum tribui, moribus & obſervationi temporum conveniat. De quo nunc locus agendi non eſt.

§. 9.

Potiſſimum verò exemplum eſt in crimine læſæ Maj. quod Perduellionis nomine venit. Duplex enim eſt crimen: vulgare, & ſpeciale ſeu perduellio: Illud eſt quo omnis injuria Majeſtati illata læſæ Maj. crimen dicitur, quia Majeſtas injuriam paſſa atque adeò per eam læſa eſt. Uti ſi quid in ſtatuas vel imagines Principis commiſſum: *l. 6. l. 7. §. fin. ff. Ad L. Jul. Maj.* Si per nomen vel genium ejus conſultò quis pejeraverit: *l. 13. §. fin. ff. de Jurejur.* junct. *l. 2. C. Ad L. Jul. Maj.* Si confugientes ad ſtatuas Principum violaverit: *l. un. C. De his qvi ad ſtat. conf. l. 1. C. de ſtat. & imag. l. 1. §. 1. ff. de Off. Præf. Urb. arg. §. fin. De his qui ſui vel al.* Quin & qui verbis injuriam Principi intulit, & qui contra conſtitutiones Principis pronunciavit, læſit Maj; at his caſibus noluerunt Pii & Generoſi Impp. crimen intentari. *l. un. C. Si quis Imp. Maled. l. 1. C. Ad L. Jul. Maj.* In cæteris verò ſpeciebus pœna arbitraria eſt, quæ tamen pro re nata ad mortem extendi poteſt, at in abſentes vel

mor-

mortuos non proceditur *l. ult. in fin. ff. Ad L. Jul. Maj.* Atque hæc ſpecies, vel ejus magis nomen, cæpiſſe videtur ſub Tiber. atque de ea loqui *Tac. Ann. l. 1. c. 72.* jure verò nil mea ſingulare eſt.

§. 10.

Altera autem ſpecies eſt crimen perduellionis, & eſt crimen, quo quis animo hoſtili & odio publico aliquid in Principem, ſeu Rempubl. ejusque membra quà talia, quid committit. *d. l. fin.* Hujus igitur criminis formam conſtituit animus & machinatio hoſtilis, quà quis animo lædendi remp. vel ejus Principem, quid facit: id enim re ipſa hoſtile eſt: hoſtiũ enim eſt offendere remp. civium defendere: Unde & perduellis dicitur, id eſt hoſtis. *l. 234. ff. de Verb. ſign.* & perduellio quaſi pertinax bellum, ut ex Feſto refert *Wisſenb. ad d. l. 24.*

§. 11.

Quale eſt, cùm quis adverſus Remp. inſurgit, hoſtem ei concitat, hoſtem juvat, ad hoſtem deficit, cum hoſte colludit, ei exercitum, urbem, civem, conſilia prodit, aut aliud quid, non odio privato, ſed publico, etſi in privatos committit. prout exemplis pluribus id exponitur in *l. 1. l. 3. l. 4. ff. ad L. Jul. Maj.* Unde, ſi quis civem occidit, privatum eſt homicidium, non perduellio, ſi iratus civi & odio ejus privato concitatus fecerit; at ſi odio reip: planè erit perduellionis crimen, etſi non occiderit, ſed vivum hoſti tradiderit. *per l. 3. princ. ff. eod. tit.*

§. 12.

Huc quoque refertur crimen læſæ Maj. divinæ; nec inmeritò, ſi forma ac rationes criminis conveniant; ſcil. ſi malè in divinam Maj. animatus quid patraverit; uti ſi DEO renunciet, atque diabolo, DEI hoſti, ſe dedat; quod Veneficæ quædam

 face-

facere ſolent; ſi conſultò & ſciens blasphemias in DEUM evomat; idque agat, ut cultum DEI omnipotentis deſtruat, aut de ſummi Numinis exiſtentiâ ac providentiâ opinionem hominibus eripiat. Talia qui machinatur, atque ita oſtendit, ſe hoſtiliter in Divinam Maj. animatum eſſe, incidit planè in crimen perduellionis. Non verò, qui calore iracundiæ, diſputandi fervore, inconſulto, & non hoſtili quodam animo aliquid, quod blasphemum eſt, evomit: qui animus formam & gravitatem hujus criminis efficit. *d. l. fin.*

§. 13.

Omnium minimè igitur nuda hæreſis referri huc poteſt; quæ per ſe nec crimen eſt, ſed opinio: neque intelligitur hæreticus, niſi qui à judició Eccleſiæ Catholicæ disſidet; *per l. 2. §. fin. C. de Hæret.* Hoc verò univerſæ ſeu Catholicæ eccleſiæ judicium extat in ejusdem Conciliis, quæ ſunt 4. priora; *l. 9. §. 3. l. 7. §. 4. verſ. Hanc alia. C. de SS. Trinit. Nov. 115. c. 3. §. 14. c. 1. c. 2. pr. diſt. 15.* illa enim ſola fuêre univerſæ ſeu Catholicæ eccleſiæ concilia, adeoque verè catholica. *Perill. Dn. Præſ. Diſp. de Jur. circa Hæret. §. 5. & ſeqq.* Si quædam Eccleſiæ inter ſe disſident, partes illæ ſunt, nec pars parti judicium obtrudere poteſt; cum quæq; pars ſui ſtudio ducatur, inprimis illa quæ de commodis ac lucris certat. Quod ſi verò hæreſi crimen conjunctum ſit, ejus criminis, ſi tales, ut jam diximus blasphemiæ in divinam Majeſtatem commisſæ ſint, perduellionis pœna erit. *d. Diſp. §. 32. & ſeqq.*

§. 14.

Hujus criminis perduellionis tantus inter gentes metus, tantumque periculum viſum fuit, ut ei exar-

exarmando quicquid machinarum mutuíque terroris inveniri potuit, oppoſitum fuerit. Nec immerito. Non enim tantum periculi ab extraneo hoſte impendet, ac ab eo qui intus alitur, & in ipſis viſceribus noſtris quaſi paſcitur. Unde pleræque gentium non tantùm in autorem ſceleris, ſed in totam ejus familiam ſuppliciis ſævierunt. Exemplum Hannonis Pœni, una cum ratione tantæ acerbitatis, compendio refert Juſt. *lib. 21. cap. 4. in fin.* his verbis: *Filii quoque, cognatique omnes, etiam innoxii, ſupplicio traduntur, ne quisquam aut ad imitandum ſcelus, aut ad mortem ulciſcendam, ex tam nefaria domo ſupereſſet.* Talẽ quoq; Macedonum legem refert *Curt. lib. 6. c. 11. & lib. 8 c. 6. in fin. &c.*

§. 15.

In hoc verò crimine id ſingularisſimum eſt, quòd inde judicium poſt mortem rei quoque inchoari posſit: *per l. fin. ff. Ad L. Jul. Maj. l. 1. §. 3. ff. de ſuis & leg. l 31. §. fin. ff. de Donat. l. 86. §. 1. ff. de Adq. her. l. 6. fin. C. Ad L. Jul. Maj. §. 3. de Publ. jud.* Minus igitur dubiũ eſt, etiã in abſentes judiciũ hoc Majeſt. intentari posſe, cum & in mortuos posſit; idque ſpeciali conſtitutione, *Ad reprimendum.* expresſit Henricus VII. Imp. quæ ſub finem Corporis Juris adjecta eſt, & in quam Barth. commentatus eſt.

§. 16.

Nec ratio in obſcuro eſt, cum agatur de fulcienda nutantis ac ſub potentium inſidiis ac machinationibus periclitantis Reip. Hujus necesſitatibus cedunt & poſtponuntur omnes privatorum rationes: eademque ſollicitudo & cautela reip. quæ leges Majeſtatis armavit in filios innoxios, & alicubi in omnes cognatos, *ſup. §. 14.* easdem quoque inſtruxit adverſus

 mor-

mortuos & abſentes; aliaque in reip. præſidium ſingularisſimè conſtituit, quæ remoto ejus metu ac periculo, plena injuriarum ac truculentiæ viderentur.

§. 17.

Pœnæ verò præcipuæ, quibus lex Majeſtatis munita eſt adverſus perduelles, ad 4. capita referri posſunt. (1.) Capitalis & principalis pœna in ipſum perduellem conſtituta, ſcil. ultimum ſupplicium, cujus genus variat *l. 5. pr. C. ad L. Jul. Maj. Ord. Crim. art. 124*, (2) Confiſcatio bonorum, quæ & hodie recepta eſt. *d. l. 5. pr. Ord. Cam. art. 218. in fin.* (3.) Filiorum exilium, infamia, & ſucceſſionum privatio: quòd horum periculo magis terreri Parentes ſoleant quàm ſuo. *d. l. 5. §. 1. inf. c. 3. §. 11.* (4.) Damnatio memoriæ. *l. 6. l. fin. C. eod. tit.*

§. 18.

Horum omnium capitum, (excepto primo) executio verè & reapſe fit etiam perduelle mortuo vel abſente, perinde ac vivo & præſente. In his igitur nihil ſimulati vel imaginarii eſt, ſed pœnæ executio realis; nec pertinet illa ad perſonatam illam executionem, quæ moribus invaluit, & in effigie fieri dicitur, ſed ad veram, quæ jure conſtituta eſt, de quo *cap. 3.*

§. 19.

Damnatio verò memoriæ aliud quid eſt, quam infamia, & multò latiùs patet. Pœna enim infamiæ in futurum tantùm operatur, ne quis inpoſterùm admitti ad honores aut dignitates posſit: at damnatio memoriæ omnia honorum & dignitatum, quas gesſit, veſtigia abolet, & in præteritum memoriam eorum delet. Quicquid igitur occurrit, quod ad perduellis

lis laudem, honorem, decus, famam aut memoriam, factum, ſcriptum, compoſitumve fuerit, extinguitur, inſignia franguntur, nomen ex albis auffertur, ſtatuæ, imagines, monumenta &c. deſtruuntur; ipſa domus diruitur, atq; in univerſū id agitur, ut ejus hominis geſtorumq; honeſtam recordationem perpetua oblivio ſepeliat; quæ fines infamiæ longè ſuperant. Aliquando & ſolum ſale conſpergi, & ſtatuæ facinoris mentio & execratio inſcribi, quin & aliæ atrocitates excogitari atque in cumulum ſolent addi. Exquiſitisſima damnationis memoriæ formula, quâ Athenienſes Philippum Macedonem execrati ſunt, ejusque memoriam damnarunt, extat apud *Liv. 31. cap. 44.* Cæterum hæc omnia Pœnæ perduellium capita ad amusſim, ita exacta fuêre in Dania anno 1663. d. 24. Jul. in cauſa Cornificii Comitis ab Ulefeld, vivi & abſentis: quæ ſententia extat *in Theatro Europ. tom. 9. ad ann. 1663. fol. 1002.* & indigniſſimè in Gallia in cauſa Illuſtrisſimi Herois Colinii, jam antè occiſi: cujus ſententiæ capita refert *Thuan. Hiſt. lib. 55. in med. ad ann. 1572.*

§. 20.

Deniq; quæ de abſentibus hactenùs tradita ſunt, ſcrupulum indè faciunt, quòd in genere judicium criminale in abſentes quoque peragi & per procuratorem defendi permittitur *in l. 3. C. de Accuſat.* Equidem eum textum non de regula ſed exceptionibus loqui, largiuntur Dd. propter tot jura evidentia, quibus contrarium asſeritur; ſed quærunt, utrum de caſibus illis ſpecialibus, quibus ad pœnas corporales damnari abſentes in cauſa ipſa poſſe hoc cap. 2. diximus & oſtendimus, textus iſte agat, an verò de iis cauſis, quæ expoſitæ ſunt, *cap. 1. §. & ſeqq.* Priùs vult

Dn. Brunn. *ad d. l. 3. & ad l. 11. n. 3. & ſeqq. ff. Ad L. Jul. de Adult.* & latisſimè *Hill. ad Don. lib. 18. cap. 10. lit. E.* qui *d. l. 3.* reſtringunt ad caſum *l. 4. in fin. ff. Ad L. Corn. de Sic. & L. 21. C. de Pæn.* & eodem referunt *l. 33. §. 2. ff. de Procur.* Verùm nulla ratio patitur, legem generaliter loquentem reſtringi ad unum alterumve caſum adeò ſingularem, ut nullus magis. Unde & meritò id reiicit *Carpz. Pract. crim. quæſt. 105. n. 29. & multis ſeqq.* Dicendum omnino eſt, inprimis *d. l. 3.* generaliter intelligendam de omnibus caſibus, quibus criminali judicio in abſentes procedi poteſt; qui tam latè patent ut quodammodo regulam generalem conſtituere posſint, juxta *d. l. 3.* Nam in abſentes, & procuratore interveniente, procedi poteſt cùm in omnibus criminibus, quorũ pœna nõ eſt capitalis vel corporis afflictiva, tùm in omnibus aliis quòad cauſam contumaciæ, & præterea in prædictis ſpeciebus etiam quoad principalem. Unde ſuo ſenſu regula fieri poteſt: in criminibus quoque adverſus abſentes procedi, & procuratorem admitti poſſe; juxta *d. l. 3.* exceptis pœnis corporis afflictivis, niſi & illæ ſpecialiter exemtæ ſint. *Carpz. Pract Crim. quæſt. 105.* ubi per totam quæſt. luculenter exponit caſus, quibus procurator intervenire in criminibus à parte rei posſit; de quo actum *cap. 1. §. 10. & ſeqq.* Et hactenus de jure exequendi crimina in abſentes & mortuos.

CAPUT III.

De Juſtitia executionis in effigie.

SUMMA-

SUMMARIA.

§. 1. *Deſcriptio executionis in effigie.*

§. 2. *Qualitas effigiei manu factæ, quæ in abſentes neceſſaria eſt.*

§. 3. *Quo ſenſu cadaver mortui effigies haberi queat.*

§. 4 *De executione in nomen*

§. 5. *Executionis in effigie quæſtionem tantùm eſſe poſſe in criminibus corporis afflictivis, quæ in abſentes quoque vindicari poſſunt, & cur non in aliis?*

§. 6. *In illis omnibus executionem jure poſſe in effigie fieri, ſed non ſolere nec debere.*

§. 7. *Cur hæ executiones non debeant fieri in alio quàm perduellionis crimine?*

§. 8. *Ratio ejus pluribus expenditur & illuſtratur.*

§. 9. *Eadem diſtinctio erit, ſi reus damnatus ante executionem auffugerit.*

§. 10. *Solum ſupplicium fieri in effigie, reliquas pœnas omnes & veras & reales eſſe, etiam Reis mortuis.*

§. 11. *Quantum ad pœnam hanc momenti inde ſit, quod pars ejus in liberos quoque redundet.*

§. 12. *Quæ executio damnatâ memoriâ fit in ſtatuas, effigies &c. eam non eſſe in effigie, ſed veram ac realem ut reis præſentibus.*

§. 13. *Supplicii executio in effigie eâdem ſpecie fit, quâ in præſentem fieri deberet.*

§. 14. *Non excludit illa veram executionem, ſi ea deinde ſequi poſſit: nec defenſionem.*

§. 15. *Quis Judex in hac cauſa?*

§. 16. *Quis Proceſſus?*

§. 17. *De hujus executionis abuſibus: cùm non juſtitiæ ſed injuriæ & plus quàm belluinæ immanitatis ſæpius fiat executio.*

§. 18. *de executione ſummi viri & Herois, Colinii, magni Galliarum Amiralii.*

§. 19. *De executione inſana & impiâ Mart. Buceri & P. Fagii, & uxoris P. Martyris.*

§. 20. *Effectus & Concluſio.*

Digitized by Google

§. 1.

EXhaſt. tractatis in proclivi jam eſt ſtatuere, quando executio in effigie ſalvâ ratione juris fieri poſſit. Comodè autē executio in effigie diſcribitur, quòd ſit *executio imaginaria & ſubſidiaria pœnæ, quæ cùm in reum ipſum propter ejus abſentiam vel mortem fieri nequeat, in ejus imagine vel in eo quòd Ipſum quocunque modo refert, præſentatur.* Etenim, cùm executio illa non tantùm in imagine arte facta, ſed & aliis modis fieri ſoleat, ut mox dicetur, ita deſcribenda eſt, ut univerſam executionis hujus perſonam expleat.

§. 2.

Primùm itaque effigies manu vel arte facta eſſe poteſt, in qua executionis fabula peragitur. Et parum intereſt qualis illa ſit, modò appareat, rei perſonam eâ exhiberi; nec ex qua materia fuerit, modò apta ſit, ut pœnam, quæ in Reum decreta fuit, recipere queat. Atque hæc ratio exequendi unica eſt in cauſis abſentium: equidem in mortuos quoq; tali effigie executio fieri poteſt; ſed in abſentes non aliter.

§. 3.

Alia deindè at longè triſtior ac dira prorſus imago eſt ipſum Rei cadaver, quod jam communi humanitatis jure ac officio terræ mandatum, rebusq; humanis exemtum, reducitur in mortalium ſcenam, unde Natura jam evocatum abſtulerat, alteriusque juris fecerat. Fuit illud non hominis imago, ſed homo; non totus, ſed ea pars cui pœna inferenda erat. Sed imago Rei videtur, quia in conſpectum publicum producitur, ut Reum exhibeat; denique hominis, qui fuit, figura. Certè executio non vera ſed

ima-

imaginaria eſt; nec in re ſenſu carente pœna, ſed pœnæ effigies.

§. 4.

Poteſt & tertia imaginis humanæ ſpecies videri, hominis nomen, quod hominem ſignificat & exprimit: uti enim verba & voces ſunt rerum picturæ & imagines, quibus quaſi coloribus eas cognoſcimus & veluti inſpicimus; ita nomina hominum. Neque adeò deſunt hujus quoque generis executiones, ut & reliquis tantò ſint frequentiores quantò minoris momenti, uti quando nomen delinquentis furcæ &c. in pœnam affigitur. Sed cum hoc in levioribus quoque delictis, & tantùm infamiæ cauſa fieri ſoleat, hujus illa loci non ſunt.

§. 5.

De reliquis igitur executionibus in effigie ſi quæratur, quouſque ſalva juris ratione probari queant, primùm omnium jam liquet, quæſtionem tantùm eſſe poſſe de exceptis illis criminibus, de quibus *cap. 2.* actum eſt, ſcil. quæ, etſi pœnam corporalem inferant, tamen & in abſentes explicari poſſunt. Etenim de reliquis ambigi nequit. Aut enim pœnæ corporales ſunt, & in abſentes earum judicium eſſe nequit, adeoque nec executio, ut demonſtratum eſt toto *cap. 1.* aut non ſunt corporales, & earum executio vera & realis fit in abſentes, nec imagini locus eſt.

§. 6.

De exceptis itaque criminibus, quæ in abſentes quoque ſtatuuntur, duplex quæſtio eſt; (1.) An jure executio in effigie fieri poſſit? (2.) An ſoleat vel expediat? Quin poſſit fieri, nulla juris obſtat ratio.

 Cum

Cum enim vera pœnæ executio in ipſum corpus hominis, quod longè gravius eſt, fieri poſſit, quî minus in hominis effigiem, At rectiùs tamen in iis, quæ cladem Reipubl non inferunt, apparatui illi parcitur: isque ſoli reſervatur crimini, ex quo metuitur adeò reipub. ſcil. perduellioni.

§. 7.

Etenim in hoc maximè judicio eminet inter omnia ſingularis illa deteſtatio hujus criminis, eo quod tam ſingulari ac ſolenni ſeveritate illud vindicetur; quod tot peculiaria atrocitatis genera, tot terrorum machinæ ei coërcendo inventæ; & tanta tamque inevitabilis pœnæ neceſſitas ei impoſita ſit, ut, ſi in perſona fieri non poſſit, potiùs quam ut inulta aut neglecta videatur, ſolenni apparatu in effigie eam expediri oporteat; Quorum omnium frigeſceret ſpecies & ſignificatio, ſi communicaretur cum levioribus criminibus; neque huic præ cæteris proprium ac præcipuum id eſſet. Quæcunque igitur terriculamentorum imagines afferantur, nulla tamen re terrificus ille pœnæ conſpectus vultusque aut latius horroris ſenſum ſpargit, aut magis acuit, quàm cogitatione, illum vindictæ apparatum in nullo alio crimine, ſed in hoc ſolo, quo reip. ejusque ſecuritati proſpicitur, exhiberi.

§. 8.

Igitur ceſſat meritò illa executio in caſu *l. 4. §. fin. ff. Ad L. Jul. de ſicar.* & multò magis in ſpecie *l. 21. C. de Pœnis!:* & hinc maximè omnium in iis, quorum ne capitis quidem pœna eſt. In his enim ſufficiens cauſa non eſt, cur quis ab ordinaria via exequendi diſcedendum, nec potiùs è contrario cavendum putet, ne tales pœnarum adumbrationes, ſi nimium frequen-

quententur & vulgentur, ipſâ frequentiâ ac videndi adſuetudine evileſcerent, ac in ludicrum jocumque verterent. Omnis enim hæc ſcena ad terrorem audaciæ, & ſecuritatem reip. compoſita, non alia re magis aut illam frangit, aut huic proficit, quàm ſi ſubeat, hos ritus ſolenne & quaſi ſacrum aliquod Reip. eſſe, quo omnium ſecuritati litatur: ſi occurrat, rem tam ſingularem unicè in odium perduellionis fieri, illiusque causâ ubi vindictæ facultas ceſſat, ejus vice pœnæ perſonam imponi, & quaſi frontem quandam omni ſeveritudine caperatam, atque in terrorem corrugatam publicè exhiberi, ut quod pœnæ ſenſu expleri non poteſt, quaſi torvitate vultus exprimatur. Quodſi verò eadem pœnæ imago aliis quoque & vulgaribus criminibus, gravibus quidem illis, at non in reip. exitium hoſtiliter erumpentibus, affingatur, frontem hanc vel plurimùm remittet, vel penitus effundet ac perdet. Atque adeò eâ ita vulgatâ, vel hebetabit ſeveritatis aciem promiſcui uſus frequentia, vel exarmabit videndi conſuetudo. Tunc igitur ſua ſpectaculo conſtabit ratio, & ſua ſubſidiario telo acies, ſi ſoli reip. adverſus perduelles ſuos conſervetur; quo neglecto, parùm aberit, quin tota ſcena deridiculo futura ſit.

§. 9.

Unde ſequitur, & ſi reus præſens convictus condemnatusque ſit, ſed executionem ſententiæ fugâ præverterit, in crimine Majeſtatis quidem in effigie eam faciendam eſſe; in reliquis verò criminibus non item. Etſi enim reus ita ipſe auditus, ſatisq; convictus, atque inde & ritè damnatus fuerit, neque adeò iſta ratio, & quæ *cap. 1.* allegata ſunt, impediant execu-

 cutio-

cutionem; at impedit ratio modò adducta, §. 7. 8. eamque in alio crimine quàm perduellionis fieri in effigie non poſſe probat.

§. 10.

Hinc verò jam conſtabit, non omnem hanc pœnam fabulam eſſe, ſed magna ſui parte rem ipſam. Etenim in crimen perduellionis non modò ſupplicium ſtatutum, ſed & aliæ pœnarum atrocitates cumulatæ ſunt, quæ reis quoque abſentibus vel mortuis, non imaginaria, ſed reali executione infligi poſſunt, eædemque ſunt, quæ etiam in præſentes ſtatuuntur: ut hactenus nihil interſit, præſentes ſint an abſentes. Cum igitur *ſup. cap. 2. §. 17.* pœnarum perduellionis genera ad 4. capita reducta ſint, primum ſolum, ſcil. ſupplicium, non niſi effigie fit, reliqua omnia verè. Verè itaque ea primùm fit in bona, quæ omnia confiſcantur.

§. 11.

Verè deinde fit executio in liberos, ut ſunt exilium, infamia, aliæq; privationes jurium. Quod omnium acerbiſſimum plerumq; reis accidit, ſi ſcelere ſuo ſe liberis innocentibus exitio fuiſſe ſentiunt, quibus tuendis ac promovendis natura Parentes condidit, & tenerrimo in eos affectu, ſtudio, votoque animavit. Refert Thuanus, *Hiſt. lib. 53. ad ann. 1072.* Bricomotium ſeptuagenarium, Pariſiis Majeſtatis damnatum, omnia ſententiæ capita *patienter audiviſſe, ſed ad mentionem liberorum expaviſſe & exclámaſſe, ecquid illi commeruiſſent, cur tam ſeverè cum illis ageretur.*

§. 12.

Verè quoque fit in dignitates, famam, omnemque adeò memoriam; nec imaginarià executio eſt, quan-

quando ſtatuæ diruuntur; nec in effigie fit, quando effigies dejectæ proſtratæq; conculcantur, & inſignia fraguntur &c. ſed verè; & quicquid damnatæ memoriæ extingvendæ causâ fit, vera executio eſt: quæ eadem reo quoque vivo ac præſente fit; eo verò mortuo, quoad Perſonam ejus, ſola ipſius memoria ſupereſt, quæ verè damnari poſſit.

§. 13.

Solum igitur ſupplicium effigiatum eſt, cujus cùm varii modi ſint, id agitur ut in effigiem vel in cadaver executio eâdem ſupplicii ſpecie peragatur, quâ in reum vivum ac præſentem fieri oportuit. Si ergo pœna gladii fuerit, quæ jure communi ſtatuta eſt, *l. 5. in fin. pr. C. Ad L. Jul. Maj.* idem in effigie exercebitur: moribus autem plerumque exaſperari pœna ſolet. Aliquando enim decernitur diſſectio corporis in quatuor partes: uti utraque pœna conjuncta fuit in Cornificii Ulfeldii executione in effigie ejus facta; nam & caput & dextra amputata, & reliquum corpus in partes diſcerptum eſt; uti & ex ſententia tum edita, & ex Theatro Eur. apparet; *loc. ſup. ad cap. 2. §. 19. allegato.* Aliquando ſuſpenſio, quomodo effigies quoque ſeu cadaver patibulo ſuffigitur; ut factum eſt in Anglia, Anno 1661; quo Oliverii Cromwellii Tyranni cadaver patibulo ſuffixum, deinde capite truncatum, ac ſub patibulo ſepultum; eademque Executio tum in duobus aliis unâ facta fuit. *Theatr. Europ. tom. 9. ad ann. 1661. fol. 386.* Quod idem, etſi indigniſſimè, decretum fuit in Illuſtriſſimo Heroë Colinio, apud *Thuan. lib. Hiſt. lib. 53. ad ann. 1572.* de quo deinceps. Aliquando pœna ignis dictatur, uti frequentiùs in crimine Maj. eccleſiaſticæ: in illum ergo

tum effigies quoque vel cadaver defuncti conjicitur: uti factum eſt in Helvetia, in cadavere Davidis Georgii, Hæreſiarchæ & fanatici infamis, qui ſe Meſſiam & Spiritum S. &c. ſumma inſaniâ mentitus fuerat. Ejus itaque cadaver Baſileæ per Carnificem effoſſum atq; unâ cum libris combuſtum eſt. *Georg. Horn. Hiſt. eccleſ. period. 3. art. 38. pag. 497. Thuan. Hiſt. lib. 22. ad ann. 1559.* Qualis & executio Londini, ſed impiiſſimè, facta fuit effoſſis Bucero & Fagio: de quibus deinceps. Quotties itaq; reus facto oſtendit, ſe hoſtiliter in Divinam Maj. animatum eſſe, incidit planè in crimen perduellionis: non verò, qui calore iracundiæ, diſputandi fervore, inconſulto, & non hoſtili quodam animo aliquid, quod blasphemum eſt, evomit: qui animus formam & gravitatem hujus criminis diſtinguit. *d. l. fin.*

§. 14.

Etſi autem executio ita in imagine peracta ſit, non tamen ea excludit deinde veram, ſi forte reus in poteſtatem redactus fuerit. Cùm enim executio hæc tantùm imaginaria & ſubſidiaria ſit, ejusque umbra ſaltem, quæ corpus ipſum executionis non extinguit; verumque omnino ſit, reum pœnam lege ipſi debitam, ac ſententiâ injunctam, nondum ſuſtinuiſſe, ſequitur, eam ſuſtinendam adhuc eſſe; quia obligatio pœnæ ex lege & ſententia debitæ non tollitur, niſi tota illa exſoluta fuerit. Unde & hoc ſequitur, nec excluſam eſſe eo caſu rei defenſionem, quæ ſemper ei usque ad mortem ſalva eſt. *l. 6. ff. de Appell.* Si igitur reo præſenti & pleniſſimè audito, etiam invito, in ipſa executione mortis integra ſemper eſt defenſionis copia, *d. l. 6.* nedum ei, qui abſens & non niſi per procuratorem auditus fuit.

§. 15.

Judicium vero Maj. *ἀμέσως* ſummæ poteſtatis eſt, cum non ſit cauſa injuriæ privatæ, ſed univerſæ reip. Hinc Cicero, cùm C. Rabirium perduellionis reum defenderet, orationem ad populum habuit, & cauſam eam populi manibus ſuffragiisque permitti memorat. *Cic. orat.* 18. Sub Tiberio &c. cauſæ hæ actæ ſunt in ſenatu, ipſo Cæſare præſente: *Tac. Ann. lib. 1. cap. 73. & 74.* ſæpe etiam per judices ſpecialiter in id conſtitutos & delegatos. Hi cùm reos damnant, omnes alii effectus ipſa legis poteſtate & autoritate ſeqvuntur. Non verò coram Præfecto urbi actæ ſunt, cujus aliàs in urbe fuit Imperium merum. Hodie itaq; Statuum Imperii Judicium eſt, non vi Imperii meri, ſed juris territorii. Nec Imperio mero competit, niſi fortè ex formula conceſſionis aliud appareat; quæ & aliàs vel plenior vel anguſtior fuit, uti in provinciis Imperio mero non cohærebat jus deportandi; ſecus ac in urbe. *l. 1. §. 3. §. 4. ff. de Legat. 3. l. 2. §. 1. ff. de Pœn. l. 6. §. 1. ff. de Interd. & rel.* Omnium minimè itaque ipſa in effigie executio, quippe lege non conſtituta, ſed extra ordinem facienda, decerni poterit injuſſu Principis.

§. 16.

Cauſæ cognitio etiam in re, quæ notoria dicitur, omnino eſt neceſſaria; & tantò magis, quantò majoris cauſa præjudicii eſt. Neque intelligi notorium, ut vulgò loqvuntur, poteſt, parte non audita: ut *cap. 1.* latè demonſtratum eſt. Id ſaltem ſpecialiter receptum eſt, ut, cùm ſecuritatis publicæ causâ ſtatutum ſit, hic etiam abſentem damnandum eſſe, cujus rationes expoſitæ ſunt *cap 2.* conſequens eſt, eundem etiam per procuratorem ſaltem audiendum eſſe. *d. c. 1.*

per

Digitized by Google

per tot. Nec adverſari videtur, quod Tyrannos invaſoresque trucidatos eſſe refertur ac laudatur. Etenim, tum judicio non agitur, aut agi poteſt, ſed alia ratione res nititur, nempe jure defenſionis naturalis contra vim, ubi judicis copia non eſt. Adverſus Tyrannos itaque & qui remp. actu invadunt, defenſio omnino à natura conceſſa eſt; etiam occiſo invaſore: *§. 2. de Injur.* quod igitur ex alio capite manat. *l. 3. ff. de Iuſt. & Jur. & l. 1. §. Vim vi 27. ff. de Vi & vi arm.*

§. 17.

His igitur finibus executionis in effigie neglectis, ſi vel cauſa nulla, vel non juſta ac idonea, vel non ritè cognita fuerit, non poteſt, quin, quod præſidium publicæ ſecuritatis conſtitutum eſt, in execrandam ſummæ impietatis ac immanitatis machinam degeneret, maximè in ea ſpecie, quâ in cadaver & oſſa defuncti atque in ſepulcra ſævitur, quæ ſemper & ubiq; ſacra & inviolabilia, nihilq; gentibus deteſtabilius viſum fuit, quam ea profanari ac contaminari contumeliis ac injuriis. Ita non juris, ſed injuriæ, odii, invidiæ, calumniæ, omnisque denique ſævitiæ & crudelitatis ſit executio; & clavus ille, qui quaſi ſiſtendi furoris causâ fixus eſt, *vid. Liv. lib. 7. cap. 3. & l. 8. cap. 18.* ipſe in omnem furoris licentiam laxatur.

§. 18.

In executione Caſparis Colinii, Magni Franciæ Amiralii, ex relatione Thuani certum eſt, nullius eum criminis convictum fuiſſe; certum, eum nunquam auditum fuiſſe, quod utrumque patet ex eodem Thuan. *lib. 52. & lib. 53. princ.* certum quoq;, cauſam hanc fuiſſe: Edicto Regio jurato data Proteſtantibus fuit ſecuritas conſcientiarum; id hoſtes rumpi volebant perjurio ac perfidiâ; obnitebatur Amirallius, idque

idque Regali dignitati, fidei, atque religioni adverſari contendebat. Inde, cùm ex inſidiis ille à nefario parricida & aſſaſſino æreis glandibus è feneſtra Canonici trajectus decumberet, Regisque colloquium peteret, & impetraret; ipſe, jam propè in agone, Regi coram id magno animo profitetur; quemadmodum Autor Anonymus *vitæ Colinii,* editus An. 1575. eum his verbis Regem compellâſſe refert: *pag. 198. Here, tria ſunt de quibus apud Maj. Tuam agere cupiebam. Primum eſt, de mea erga dignitatem Tuam fide atq; obſervantia. Ita Deus mihi placatus & propitius eſſe velit, ad cujus tribunal me propediem fortasſis hic caſus ſiſtet, ut Majeſtatis ac dignitatis tuæ ſemper fui ſtudioſisſimus. Nec verò ſum neſcius, quam ſæpe malevoli me apud Maj. Tuam calumniati ſunt, & tanq. Regni perturbatorem criminati. Sed res ipſa, Dei beneficio, ſatis vel me tacente declaravit, harum calumniarum cauſam unam hanc fuiſſe, quod illorum furori ac audaciæ obſtiterim, NB. NB. edictorumque Tuorum autoritatem adverſus turbulentos & violentos illorum conatus defenderim, neque ferre potuerim, ut fidem, quam NB. toties interpoſito jurejur. tuis ſubjectis dederas, violarent. Hujus mei animi Deus optimus teſtis eſt, qui hanc inter me & meos inimicos cauſam cognoſcet, ac pro ſuâ juſtitia diſceptabit.* Hoc illud crimen eſt, cujus cauſâ ille, cùm à latrone occulto primùm globis letaliter transverberatus, deinde in immani iſta laniena trucidatus, adeoque bis ſupplicium mortis jam paſſus fuiſſet, poſt mortem adhuc horrenda illa ſententia perduellionis in ipſum lata, & executio in ejus cadaver decreta fuit, uti eam refert Thuan. *d. lib. 53. in med ad ann. 1572.* Qua in re id maximè ſtupendum, quòd Bricomotius, cujus jam antè mentio facta, cùm ille quoque perduellionis damnaretur,

F tur,

tur, atque liberorum ſuorum cauſâ commotus, vitæ gratiam à Rege peteret; & Rex ea conditione eam offerret, *ſi conjurationem à Colinio contra Regem initam coram populo fateretur*, id recuſavit, & mori maluit. prout id refert Thuan. *eod. loc.* Adeò ergo defuêre omnia indicia, ut poſt mortem & damnationem demùm à perduellionis reo teſtimonium precio vitæ redimere neceſſe viſum fuerit! Sed & idē Thuan. *lib. 52. in fin.* ſimiliter refert, *tùm demùm reginæ mandatu ſcrinia Colinii trucidati excuſſa fuiſſe, ſi quid in iis reperiri poſſet, quod evulgatum atrocis facti invidiam apud externos Principes lenire poſſet.* At nihil invenêre, ſed in contrarium omnia præclaræ in Regem fidei argumenta fuêre. *Thuan. d. loc. & Autor vit. Colin. pag. 223.* Hic ſcil. ordo fuit: primùm immiſſus aſſaſinus, qui tranſeuntem per clatratam feneſtram Canonici archibuſario ictum æreis glandibus transfixit; deinde milites, qui lecto ex vulnere & morbo decumbentem in furiali illa carnificina multis vulneribus jugulârunt; tum ſecuta horrendi carminis ſententia & executio in cadaver: denique juſſu Reginæ evoluta ſcrinia, ſi aliquid indicii inveniri poſſit; & emtus in eum vitæ precio teſtis, & ipſe Majeſtatis damnatus, qui tamen mori quàm mentiri maluit. *Thuan. & Aut. vit. Col. d. l.*

§. 19.

In hiſtoria executionis in effigie Buceri & Fagii, præclariſſimi illi viri omnia juſſu & autoritate legitimi Regis Edwardi VI. tum regnantis, in ſacris diſpoſuerant, in hanc ipſam rem publicè à Rege evocati è Germania: neq; tùm aliud legitimum imperium ibi fuit, quod violare aut in quod committere potuerunt. Perduellionis igitur damnati ſunt quadri-

driennio poſt mortem, quod legitimi Regis Imperio paruerunt; quam rem ibidem ita refert Thuanus *Lib. 17. poſt princ. ad ann. 1556. Porrecto legatis libello rem juris formâ tractari placuit: citati mortui primo atque altero edicto, productique contra illos ſemel atque iterum teſtes; cùm nemo compareret qui eorum defenſionem ſuſcipere auderet, tandem tanq. contumaces damnati ſunt, dieque dicta coram Academiæ Ordinibus, poſtquam Caſtrenſis oratione habita judicii ſeveritatem excuſavit, neque juſtum eſſe dixit, permittere ut infirmorum animi ob inexpiatum nefas diutiùs torqueantur, ſententia pronunciatur, & mortuorum cadavera effodi, ac magiſtratui Regio, quandoquidem ſanguinis pœnam infligere Sacerdotibus non licet, tradi jubentur: aliquot dierum ſpacium intercesſit, dum Londinum miſſâ ſententiâ à magiſtratu mandatũ veniret, quo pœna infligebatur &c. Tandem 8. Eid. Febr. cadavera effodiuntur, & paratâ in foro areâ palus magni ponderis in terram defigitur, cui corpora, NB. quaſi vivorum, alligantur, comparatâ magnâ ligni ſtrue, quâ exurerentur: tum tabulata eriguntur incluſis cadaveribus, & utraq; ex parte ſudes defixæ circũdatâ longâ catenâ ferreâ, injectique libri Proteſtantium &c.* Neque hic Scenæ finis: Fœmina quoque, P. Martyris uxor, quadriennio antè mortua, quòd in eadem ac maritus doctrinæ ſententia fuiſſet, damnata, ejusque *cadaver effosſum, Bajuli humeris impoſitum, apud Marſallum Decanum in ſterquiliniũ dejectum fuit. Thuan. eod. loc.* Ubi idem Autor ſimul memorat; *poſt Mariæ mortem omnia, quæ contra eorum memoriam acta erant, reſciſſa, Academiæ nomine orationem in demortuorum laudem habitam, ſuperiorum temporum crudelitatem, quæ non ſolùm in vivos ſed etiam in mortuos ſæviſſet, multis verbis exagitatam; ſed & in eandem ſententiam à Jacobo Pilkintono multa verba facta fuiſſe; & in memoriam injuri-*

arum

Digitized by Google

arum revocatum Stephani VI. & Sergii III. Rom. Pont. exemplum, qui ob privatas in Formoſum Papam mortuum exquiſita immanitate olim graſſati memorantur. Hactenus Thuanus. Sanè collatis Mariæ & Eliſabethæ rebus, ſub illa omnia vi, ferro, igne, ſanguine; ſub hac nihil vi, ſed omnia ſuffragiis publicis & Conſilio Parlamenti placidisſimè acta fuerunt; ut teſtatur Cambd. *in vita Eliſ. part. 1. ad ann. 1558. in fin. & ad ann. 1559. in princ.*

§ 20.

De effectibus executionis in effigie, aliisque quæ eò pertinent, vix opus erit quid addere, cum ex traditis facilè intelligantur. Nec executione in mortuos peractâ, quæſtio ſupereſt. Quod ſi in abſentes ſtatuta fuerit qui alibi vivunt, nec in poteſtatem redigi posſunt, quæri de eorum ſtatu & juribus posſet. Jure communi conſtat, eos maximam quoque capitis minutionem pati, & libertatem quoque amittere, ut cautum eſt *in l. 29. ff. de Pæn.* Verùm cùm ſervitus talis inter Chriſtianos ferè abolita ſit, ſupereſt ſaltem media, quà civitatis omnia jura perdunt. Abſentes igitur poſt damnationem ſeu executionem in effigie inſtar deportatorum ſeu proſcriptorum ſunt. Quorum id jus eſt, ut bonis eorum omnibus confiſcatis, in iis quæ poſt confiſcationem adquirunt, jura quidem gentium retineant; *l. 15. ff. de Interd. & releg. l. 22. §. 5. ff. Mandat.* heredem tamen in iis non habere nequeant, ſed poſt mortem eorum hæc quoque bona fiſco cedant. *l. 2. C. de Bon. proſcript.* Verùm ſecuta executione in effigie ne quidem videntur jure gentium tuti eſſe, ſed & poſtea acquiſita bona fiſco vindicari poſſe: proſcriptio enim, quæ vitam non auffert, nec tollit poteſtatem rebus ſuis

poſtea

Digitized by Google